

Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Tekninen lautakunta 21.04.2026 § 36
155/14.06.01/2026

Valmistelija ympäristöinsinööri Milla Nevalainen

Ympäristöministeriö on lähettänyt 1.4.2026 lausuntopyynnön (dnro: VN/2801/2026) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jätelakia ja harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia. Osa ehdotetuista muutoksista on välttämättömiä jätedirektiivin elintarvikejätettä koskevan muutoksen täytäntöönpanemiseksi. Osa ehdotetuista muutoksista on tarpeellisia erityisesti vireillä olevan, yhdyskuntajätteen kierrätystä ja sähkö- ja elektroniikkalajajätteen keräystä koskevan EU-rikkomusmenettelyn vuoksi. Pääosa ehdotuksista perustuu kiertotalouslakia valmistelleen työryhmän esittämiin lainsäädäntömuutoksiin. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.9.2027 pois lukien muutokset jätelain 22 ja 122 §:iin, jotka on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Jätelaki 646/2011 124 § (1.12.2017/834)

Tarkastukset ja valvontasuunnitelmat

Toimivaltaisen valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava sellaiset laitokset ja yritykset, joiden toiminnassa:

- 1)harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä;*
- 2)syntyy vaarallista jätettä;*
- 3)harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä;*
- 4)toimitaan jätteen välittäjänä;*
- 5)toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.*

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Lupa- ja valvontaviraston on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. ([27.6.2025/799](#))

Edellä 2 momentissa tarkoitetuissa suunnitelmissa on esitettävä tarkastusten tavoitteet ja painopisteet, suunnitelman kattama maantieteellinen alue, suunnitellut tarkastukset ja niiden tiheys, tarkastuksiin osallistuvat viranomaiset ja niiden yhteistyötä koskevat järjestelyt sekä muut tarkastusten asianmukaiseksi toteuttamiseksi tarpeelliset seikat. Suunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle. Tarkastuksia ja muuta valvontaa koskevien suunnitelmien sisällöstä ja tarkastusten toteuttamisesta säädetään lisäksi jätteensiirtoasetuksen 60–62 artiklassa. ([20.3.2026/188](#))

L:lla [188/2026](#) muutettu 3 momentti tulee voimaan 21.5.2026.

Muutosehdotus

(muutoksen ero alleviivattuna)

Valvontaviranomaisen on laadittava sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen toimintojen, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, tarkastuksia ja muuta valvontaa varten suunnitelma. Lupa- ja valvontaviraston on laadittava jätteen ammattimaisen kuljettamisen ja jätteen välittämisen valvontaa varten suunnitelma. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen sekä hallinto-, palvelu-, ja elinkeinotoiminnassa syntyvän jätteen erilliskeräysvelvoitteiden valvontaa varten suunnitelma. Edellä tarkoitettujen suunnitelmien, jotka viranomainen voi yhdistää ympäristönsuojelulain 168 §:n 4 momentissa tarkoitettuun valvontaohjelmaan, tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista.

Muutos velvoittaa lisäämään ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnan piiriin kunnan alueella hallinto-, palvelu-, ja elinkeinotoiminnassa syntyvän jätteen erilliskeräysvelvoitteiden valvonnan. Oriveden kaupungin alueella toimii monia eri kokoisista, ja valvontatiheyden valvontakohteita, ja näiden lisäksi ympäristönsuojelulla on myös lukuisia lainsäädännössä ja hallintosäännössä veloitettuja tehtäviä. Jos esitys menee läpi valvontakohteiden ja tarkastuksien määrät lisääntyvät huomattavasti, ja nykyinen ympäristönsuojelun valvonnan taso tulee heikkenemään.

Toimivalta

hallintosääntö 26 §

Esittelijä

tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus

Oriveden kaupunki antaa seuraavan lausunnon ympäristöministeriön lausuntopyyntöön VN/2801/2026:

Mahdollinen muutos velvoittaa kuntia lisäämään ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnan piiriin kunnan alueella hallinto-, palvelu-, ja elinkeinotoiminnassa syntyvän jätteen erilliskeräysvelvoitteiden valvonnan. Vastaavanlainen muutos velvoittaa kuntia lisäämään ympäristöpalveluille osoitettuja resursseja, sekä lisäämään henkilöstöä, sillä mahdollisten lisävalvontakohteiden perustietojen hankinta, nykyisen tilan selvitykset, valvontatiheyden arviointi sekä valvontatarkastuksien myötä henkilöstön työtuntimäärä lisääntyvät huomattavasti. Kuntien ympäristöpalvelut ovat vastuussa jo monista paikallisista eri kokoisista, ja valvontatiheyden mukaisista lainsäädännön mukaisten lupakohteiden valvonnasta, ja sekä muista valvonta- ja tarkastustehtävistä. Jos valvontakohteiden ja tarkastuksien määrät lisääntyvät, nykyinen ympäristönsuojelun valvonnan laatu tulee heikkenemään entisestään pienemmissä ympäristöpalveluyksiköissä.

Asian käsittely

Ympäristöinsinööri Milla Nevalainen oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallituksen edustaja Ari Rautakorpi ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja Heidi Jakara saapuivat kokoukseen asian käsittelyn aikana kello 17:02.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
